



Til
Borgmesteren
Udvalgsformanden med ansvar for dagtilbudsområdet
Kommunaldirektøren
Forvaltningsdirektøren med ansvar for folkeskolen

KL indbyder til partnerskab om udvikling af kvalitet i dagtilbud

KL inviterer alle kommuner til et toårigt partnerskab om udvikling af kvalitet i dagtilbud. Kvalitet i dagtilbud er en klog kommunal investering – økonomisk og ikke mindst for det enkelte barn. Tidlig investering har betydning for barnets potentialer og muligheder resten af livet. Samtidig viser undersøgelser, at der i Danmark både for stor forskel på kvaliteten mellem kommunerne og mellem de enkelte dagtilbud i kommunerne. Det er en viden, som forpligter til kommunalpolitisk handling. Det skal vi gøre endnu bedre. Med dette partnerskab inviterer KL kommunerne til at løfte denne kvalitetsudviklingsopgave i flok.

Regeringens kommende børneudspil vil lægge op til ændret lovgivning på området samt en styrket pædagogisk læreplan. Det bidrager til det fælles momentum til at udvikle kvaliteten i dagtilbuddene.

Udvikling af kvalitet er ikke en ny dagsorden i kommunerne, og nogle kommuner samarbejder allerede på tværs med denne dagsorden. Kommunerne har behov for at inspirere og udfordre hinanden for at tage de næste skridt i tæt samspil med alle aktører på området.

KL's Børne- og Kulturudvalg og udvalgets formand Anna Mee Allerslev er meget optaget af arbejdet med at styrke kvaliteten i dagtilbud og vil sætte sig i spidsen for at Partnerskabet og arbejdet i kommunerne får bevågenhed. Udvalgets formand vil sætte rammen for de møder i Partnerskabet, hvor politikerne deltager.

Formål og succeskriterier

Formålet med partnerskabet er at understøtte den kommunale proces fra ord og intention om øget kvalitet til konkret lokalt forankret handling i læringsmiljøerne og den faglige ledelse. Det skal blandt andet ske ved at styrke det kommunalpolitiske ansvar for at prioritere dagtilbudsområdet samt understøtte implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan gennem god lokal ledelse.

Partnerskabets indhold

Kommunernes deltagelse i partnerskabet tager afsæt i indsatsområder, som de deltagende kommuner identificerer et behov for at arbejde med. Det kan fx være det tværprofessionelle samarbejde, digitalt understøttet læring, forældreinvolvering, faglig ledelse, evalueringskultur og arbejdet med mål, dokumentation og data. Kommunerne bliver tilknyttet et netværk, som tager hensyn til både geografi og kommunernes valg af indsatsområder.

Dato: 7. april 2017

Sags ID: SAG-2016-06696
Dok. ID: 2328251

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3



Partnerskabet vil endvidere præsentere og oversætte den seneste viden og forskning på området til den kommunale praksis.

Partnerskabet vil indeholde **fem heldagstemamøder** for hver kommunalt netværk samt **gensidige kommunebesøg**, hvor kommunerne udfordrer og inspirerer hinanden. Kommunerne forpligter sig til at arbejde hjemme med de valgte indsatsområder. I løbet af de to år gennemføres der **tre seminarer på tværs af partnerskabets kommunale netværk samt politikere og centrale parter**.

- ./ I vedlagte projektskitse uddyber vi partnerskabets formål, tidsplan, opgavefordeling, organisering mv.

Organisering

KL opfordrer alle kommuner til at deltage. Der indgås en politisk aftale mellem de deltagende kommuners kommunalbestyrelser og KL's bestyrelse, der blandt andet beskriver de konkrete mål, indsatsområder og partnernes opgaver. Partnerskabet involverer både politikere, forvaltningerne og institutionslederne.

Partnerskabet bliver sat i gang i september 2017 med et opstartsseminar for alle partnerskabskommuner.

Indholdet i partnerskabet fastlægger vi i tæt dialog med partnerskabskommunerne. KL vil endvidere samarbejde med bl.a. COK og Professionshøjskolerne om planlægning, afvikling og facilitering af partnerskabet.

KL nedsætter en følgegruppe bestående af repræsentanter fra centrale interessenter, herunder BKF, BUPL, FOA, Sundhedsplejerskerne, PPR samt Børne- og Socialministeriet. Følgegruppe vil mødes to gange årligt. Endvidere vil øvrige interessenter blive involveret, hvis det vurderes relevant. Formålet er at sikre relevansen og ejerskabet til arbejdet i partnerskabet samt styrke koblingen til øvrige indsatser på området.

Tidsplan

Tidsplanen frem til indgåelsen af den politiske aftale om partnerskab om udvikling af kvalitet i dagtilbud ser således ud:

5. maj	Frist for tilkendegivelse af interesse samt ønske til indsatsområder
5. maj - 30. juni	Kommunerne kontaktes af KL-sekretariatet med henblik på forventningsafstemning
16. juni	Kommunalbestyrelserne har tiltrådt en politisk partnerskabsaftale
20. september	Opstartsseminar for politikere, det kommunale netværk mv.

Pris

Prisen for deltagelse i partnerskabet er 110.000 kr. for to år. Prisen dækker fem heldagstemamøder. Hver kommune kan tilmelde op til fem deltagere. Derudover indgår tre tværgående konferencer for alle deltagere samt for op til to politikere fra hver kommune.

Dato: 7. april 2017

Sags ID: SAG-2016-06696
Dok. ID: 2328251

E-mail: HSO@kl.dk
Direkte: 3370 3889

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3



Tilmelding/framelding

Vi vil bede alle kommuner angive, om de er interesseret i at gå videre i processen frem mod indgåelse af det politiske partnerskab. I bedes angive dette i til/frameldingsskemaet **senest fredag den 5. maj 2017** via linket her <https://www.survey-xact.dk/LinkCollector?key=41RDFE3U9N31>, uanset om I ønsker at deltage i partnerskabet eller ej. Interesserede kommuner skal endvidere angive foreløbige ønsker til indsatsområder i skemaet.

Eventuelle spørgsmål til projektet og tilmelding kan rettes til konsulent Helle Steiness Olsen, hso@kl.dk, 23831954 eller chefkonsulent Lisbeth Due Pedersen, ldpe@kl.dk, 30525062.

Med venlig hilsen



Martin Damm



Kristian Wendelboe

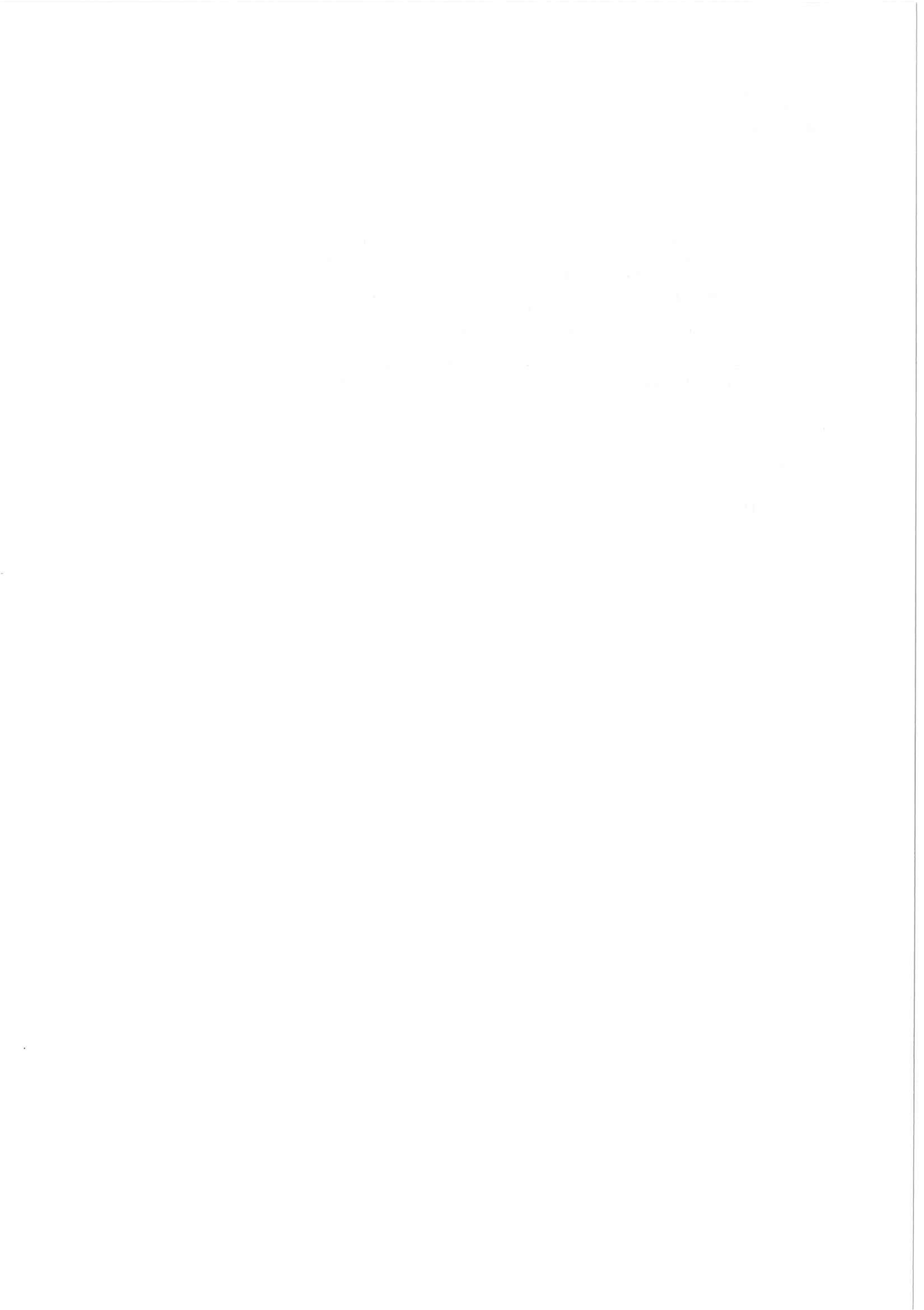
Dato: 7. april 2017

Sags ID: SAG-2016-06696
Dok. ID: 2328251

E-mail: HSO@kl.dk
Direkte: 3370 3889

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3



Projektbeskrivelse Partnerskab om udvikling af kvaliteten i dagtilbud

1. Baggrund

Stort set alle børn i Danmark går i dag i dagtilbud. Kommunerne har derfor en unik mulighed for at investere i vores børns fremtid. Men selvom vi har dagtilbud af høj kvalitet mange steder, og selvom vi har nogle af verdens bedst uddannede pædagoger, udnytter vi ikke mulighederne godt nok i dag.

Undersøgelser viser, at der er op til to års forskel på børns kompetencer, når de starter i skole. Det er et udtryk for, at dagtilbud ikke i tilstrækkelig grad lykkes med at fremme den sociale mobilitet for alle børn. Derfor er der behov for at diskutere tidlig indsats og sætte kvalitet i dagtilbud på dagsorden i alle kommuner. Der er efterhånden god evidens og viden på området. Både om trivsel, inklusion og faglig udvikling. Den viden forpligter.

Endvidere viser undersøgelser, at der i Danmark både er relativ stor forskel på kvaliteten i dagtilbud mellem kommunerne og mellem de enkelte dagtilbud i kommunen. Det er en viden, som forpligter til kommunalpolitisk handling. Regeringens kommende børneudspil vil rumme en ændret lovgivning på området samt en styrket pædagogisk læreplan. Det bidrager til det fælles momentum for arbejdet med at udvikle kvaliteten i dagtilbuddene.

På den baggrund inviterer KL alle kommuner til at indgå i et toårigt partnerskab om udvikling af dagtilbud. Partnerskabet om dagtilbud skal baseres på en politisk aftale mellem de deltagende kommuners kommunalbestyrelse og KL's bestyrelse. Det konkrete indhold, mål og succeskriterier defineres af deltagerne i partnerskabet og er altså ikke fuldt ud fastlagt på forhånd. Partnerskabet skal understøtte kommunernes implementering af de ændringer, som følger af regeringens børneudspil.

2. Formål og succeskriterier

Det overordnede formål med partnerskab om dagtilbud er at øge kvaliteten i de kommunale dagtilbud gennem tværgående kommunesamarbejde om at udvikle nye og bedre tilgange til kvalitetsudvikling.

Partnerskabet skal understøtte den kommunale proces fra ord og intention om øget kvalitet til konkret lokalt forankret handling i læringsmiljøerne og den faglige ledelse. Det skal blandt andet ske ved at styrke det kommunalpolitiske ansvar for at prioritere dagtilbudsområdet samt understøtte implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan.

Partnerskabet vil endvidere præsentere og oversætte den seneste viden og forskning på området til den kommunale praksis.

Ved at bringe forskellige erfaringer og kompetencer sammen på tværs af kommuner vil det give merværdi for de enkelte deltagende kommuner, ligesom partnerskabet vil bidrage til at producere generaliserbar viden til gavn for alle 98 kommuner.

Succeskriterierne for deltagelse i Partnerskab for styrket kvalitet i dagtilbud er, at

Dato: 7. april 2017

Sags ID: SAG-2016-06696
Dok. ID: 2301487

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

- dagtilbudsområdet bliver prioriteret højt i kommunerne
- den faglige ledelse i forvaltningen og på institutionerne bliver udfordret og udviklet
- der sker udvikling af en evalueringskultur på dagtilbudsområdet
- implementering af ny lovgivning, herunder den pædagogiske læreplan bliver understøttet
- understøtte at ny praksis i kommunerne bygger på den lokalt mest relevante viden.

3. Partnerskabets fokus og indsatsområder

Omdrejningspunktet for partnerskabet bliver arbejdet med implementering af en styrket pædagogisk læreplan og udvikling af læringsmiljøerne i dagtilbud. Faglig ledelse og en styrket evalueringskultur bliver i den forbindelse centrale elementer i det toårige forløb. Ligeledes vil viden fra forskning blive inddraget som grundlag for udvikling af praksis.

Hvert netværk i partnerskabet vil arbejde med 3-5 indsatsområder, der udgør forskellige perspektiver på kvalitet i dagtilbud. Kommunerne prioriterer indsatsområder i forbindelse med tilmeldingen til partnerskabet. Partnerskabets netværk bliver sammensat på baggrund af kommunernes prioriteringer og geografi.

Indsatsområder forventes blandt andet at blive:

- Samarbejde med forældre om børns læring og trivsel
- Tværprofessionelle samarbejde
- Dokumentation og dataunderstøttet ledelse
- Dagtilbuddets arbejde med at øge social mobilitet
- Digital understøttelse af kvalitetsudvikling i dagtilbud
- Tidlig indsats og forebyggelse
- Overgange og sammenhænge
- Tosprogede børn.

Den endelige fastlæggelse af indsatsområder afgøres sammen med partnerskabskommunerne.

4. Organisering og arbejdsform

Der indgås en politisk aftale mellem de deltagende kommuners kommunalbestyrelser og KL's bestyrelse, der blandt andet beskriver de konkrete mål, indsatsområder og partnernes opgaver. Partnerskabet involverer både politikere, forvaltningerne og institutionslederne. KL udarbejder en skabelon til den politiske aftale, som fremsendes efter tilmelding.

Partnerskabet igangsættes i september 2017 med et opstartsseminar for alle partnerskabskommuner.

4.1 Deltagerne

Partnerskabet vil bestå af kommunale netværk, som sammensættes af repræsentanter fra 8-10 kommuner. Målgruppen for de kommunale netværk er dagtilbudsschefer, konsulenter i forvaltningen og dagtilbudsledere. KL vil lægge vægt på at skabe det bedst mulige match i de enkelte netværk. Kommunerne vil blive sammensat med afsæt i kommunernes ønske til vægtninger af indsatsområder. Ligeledes vil der i sammensætningen af grupperne i

Dato: 7. april 2017

Sags ID: SAG-2016-06696
Dok. ID: 2301487

E-mail: HSO@kl.dk
Direkte: 3370 3316

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 5

størst mulig grad blive taget højde for den enkelte kommunes generelle prioriteringer i ledelsesudvikling, kommunal mangfoldighed og geografisk tilgængelighed.

Kommunerne vil endvidere kunne deltage med op til to politikere på de tværgående seminarer.

4.2 Arbejdsform

Temamøder og arbejdet i egen organisation

Deltagerne vil arbejde i en fastlagt og forpligtende møderække, som er organiseret i netværk. Møderne vil være tilrettelagt og faciliteret af konsulenter fra KL og COK. Der planlægges fem heldagsmøder i hvert netværk. De fem møder afvikles i løbet af en 24 måneders periode. De fem temamøder vil blive organiseret om udvalgte indsatsområder.

Ud over den fastlagte møderække forpligter de deltagende kommuner sig til at gennemføre en selvevaluering, arbejde med hjemmeopgaver i egen organisation, gensidige kommunebesøg, interview mv.

Der vil være et tæt samspil mellem møderne i de kommunale netværk og kommunernes arbejde i egen organisation med udvalgte indsatsområder. Formålet er at understøtte den lokale forankring og relevansen af arbejdet i partnerskabet.

I arbejdet vil der først og fremmest være fokus på organisationsudvikling, forvaltningens understøttelse, forandringer i ledelsesopgaven og udvikling af evalueringskulturen.

Opstarts-, midtvejs- og afslutningsseminar

I løbet af de to år gennemføres der tre seminarer på tværs af partnerskabets kommunale netværk samt med deltagelse af politikere og centrale parter. Seminarerne vil sætte en række tværgående temaer på dagsorden og understøtte arbejdet med den politiske ledelse af området. Seminarerne skal endvidere styrke koblingen mellem viden fra praksis og de politiske prioriteringer på dagtilbudsområdet samt præsentere og oversætte den seneste viden og forskning på området til den kommunale praksis.

Særskilt lederforløb

Som en del af partnerskabet udbydes et særskilt lederforløb målrettede dagtilbudsledere i de deltagende kommuner. Forløbet indeholder målrettet individuel sparring på ledernes ledelsespraksis og indbefatter en lederrotation med en leder i en anden kommune. Forløbet kan evt. understøttes af et modul fra den offentlige lederuddannelse på diplomniveau og dermed indgå som en del af lederens grunduddannelse. Forløbet tilkøbes som en særskilt ydelse og udvikles i samarbejde med kommunerne.

4.3 Projektets organisering

KL har projektledelsen for projektet. KL vil endvidere samarbejde med bl.a. COK og Professionshøjskolerne og andre vidensmiljøer om planlægning, afvikling og facilitering af partnerskabet.

Dato: 7. april 2017

Sags ID: SAG-2016-06696
Dok. ID: 2301487

E-mail: HSO@kl.dk
Direkte: 3370 3316

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 5

4.4 Involvering af interessenter

Der nedsættes en følgegruppe bestående af repræsentanter fra centrale interessenter, herunder BKF, BUPL, FOA, Sundhedsplejerskerne, PPR samt Børne- og Socialministeriet. Følgegruppe vil mødes to gange årligt. Endvidere vil øvrige interessenter blive involveret, hvis det vurderes relevant. Formålet er at sikre relevansen og ejerskabet til arbejdet i partnerskabet samt styrke koblingen til øvrige indsatser på området.

5. Tidsplan

Nedenfor angives dels tidsplanen frem mod indgåelse af den politiske aftale samt en overordnet tidsplan for partnerskabets 2-årige forløb. Partnerskabet løber fra andet halvår 2017 til andet halvår 2019.

5.1 Milepæle

2017	
April	Udsendelse af invitation til kommuner
5. maj	Frist for tilkendegivelse af interesse samt ønske til indsatsområder
5. maj - 30. juni	Kommunerne kontaktes af KL-sekretariatet med henblik på forventningsafstemning
16. juni	Kommunalbestyrelserne har tiltrådt en politisk partnerskabsaftale
20. september	Fælles opstartsseminar med politisk deltagelse
4. kvartal	Første temamøder i de kommunale netværk
2018	
2. kvartal	Andet temamøder i de kommunale netværk
3. kvartal	Gensidige kommunebesøg og evt. frivillig lederrotation
4. kvartal	Fælles midtvejsseminar med politisk deltagelse
2019	
1. kvartal	Tredje temamøder i de kommunale netværk
2. kvartal	Fjerde temamøder i de kommunale netværk
3. kvartal	Femte temamøder i de kommunale netværk
3. kvartal	Fælles afslutningskonference med politisk deltagelse

6. Økonomi

De deltagende kommuner betaler 110.000 kr. i alt for to år for at indgå i partnerskabet. Prisen dækker fem heldags-temamøder. Hver kommune kan tilmelde op til fem deltagere. Derudover gennemføres tre tværgående seminarer for alle deltagere samt for op til to politikere fra hver kommune.

Et særskilt lederforløb målrettet dagtilbudsledere med individuel sparring, et modul i ledelse og indlagt lederrotation kan tilkøbes som en særskilt ydelse.

7. Tilmelding/framelding samt kontaktpersoner

Alle kommuner opfordres til at angive, om de er interesseret i at gå videre i processen frem mod indgåelse af det politiske partnerskab i et til/frameldingsskema. Kommunerne bedes af hensyn til forberedelsen besvare dette elektronisk senest fredag den 5. maj 2017. Interesserede kommuner skal endvidere angive foreløbige ønsker til indsatsområder i skemaet.

Dato: 7. april 2017

Sags ID: SAG-2016-06696
Dok. ID: 2301487

E-mail: HSO@kl.dk
Direkte: 3370 3316

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 5

Eventuelle spørgsmål til projektet og tilmelding kan rettes til konsulent Helle Steiness Olsen, hso@kl.dk, 23831954 eller chefkonsulent Lisbeth Due Pedersen, ldpe@kl.dk, 30525062.

Dato: 7. april 2017

Sags ID: SAG-2016-06696
Dok. ID: 2301487

E-mail: HSO@kl.dk
Direkte: 3370 3316

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 5

8. Formidling

Resultater og anbefalinger fra arbejdet i partnerskabet vil blive formidlet i et materiale, som formidles til alle kommuner. Materialets udformning og indhold afhænger af resultaterne fra partnerskabet. Formålet er, at erfaringerne, viden og eventuelle anbefalinger, der er udarbejdet af de kommuner, der har deltaget i partnerskabet, kan blive til gavn for alle 98 kommuner.

Endvidere vil kvalitet i dagtilbud være et centralt tema i forbindelse med KL's øvrige initiativer, herunder Børn & Unge Topmødet, den årlige dagtilbudskonference, konferencer om udsatte børn mv.

9. Sammenhæng til øvrige KL-initiativer

Partnerskabet er en del af den række af initiativer, som blandt andet følger op på KL's dagtilbudsudspil. Her angives retningen for øget kvalitet i dagtilbud med det formål at fremme social mobilitet. En central pointe er, at denne opgave kun kan lykkes, hvis vi arbejder tværgående og i et tæt samspil mellem de forskellige områder.

KL har som opfølgning på dagtilbudsudspillet iværksat tre overordnede initiativer: Partnerskab om udvikling af kvalitet i dagtilbud, politiske møder og faglige temamøder) Disse vil have gennemgående temaer og fælles mål om, at:

- Understøtte udvikling af ledelsesopgaven på dagtilbudsområdet på alle niveauer (politisk ledelse, forvaltningsledelse, faglig ledelse af decentrale enheder)
- Understøtte udvikling af en evalueringskultur på dagtilbudsområdet (kvalitetsforståelse, iagttagelse og vurdering af samt opfølgning på kvalitet)
- Understøtte implementering af lovgivningsmæssige ændringer på dagtilbudsområdet.

9.1 Politiske møder

KL inviterer til politiske møder i maj 2017 tre steder i landet om dagtilbuddets betydning. Målgruppen for dette initiativ er kommunale politikere med ansvar for dagtilbudsområdet. De politiske møder vil behandle den kommunalpolitiske opgave i prioritering og udvikling af dagtilbudsområdet, herunder implementering af ny lovgivning.

9.2 Faglige temamøder

KL inviterer til faglig temamøder om kvalitetsudvikling på dagtilbudsområdet i efteråret 2017. Målgruppen for dette initiativ er forvaltningschefer med ansvar for dagtilbudsområdet, institutionsledere og nøglemedarbejdere.

De faglige temamøder vil sætte spot på den faglige ledelsesopgave i iagttagelse, vurdering og udvikling af læringsmiljøerne.

